

Коли готувався фашистський переворот в Італії, Муссоліні приїхав до Д'Аннунціо особисто, щоб дізнатися про його ставлення до грядущих подій, поет надмірно встає в позу мешканця башти із слонової кістки. Муссоліні це влаштовує: забезпечивши нейтралітет ардіті, фашисти можуть почувати себе господарями країни. Коли 30 жовтня 1922 року Муссоліні зосереджує в своїх руках всю повноту влади, він безмежно вдячний поету за невтручання і з розмахом виражає свою подяку: держава викупляє для поета віллу «Вітторіале» і бере на себе всі витрати на його утримання; указом дуче створюється національний інститут для видання повного зібрання творів Д'Аннунціо; держава також купує у поета права на всі його архіви, а його самого осипають зливою нагород та обирають академіком.

Незабаром керівництво рухом легіонерів вислизає з рук Д'Аннунціо – більшість ардіті впливається до лав фашистських організацій. Щоденне листування між поетом і диктатором продовжується майже п'ять років, до кінця 1927 року він втрачає останні важелі влади і стає почесним полоненим режиму. В останні роки життя він практично не залишає «Вітторіале». Знову намагається писати, проте йому вдається тільки пара автобіографічних творів і деякі незавершені фрагменти. Помер Д'Аннунціо 19 вересня 1938 року в розкоші, в самотності і в забутті, яке спіткало не тільки його, а й кращі його художні твори.

Про фінальні метаморфози в житті цього національного кумира вдало висловився І. Кормільцев: «Ретельно перевіряйте тих, хто хвалить вас і називає вчителем. Серед них може виявитися не тільки ваш Іуда, але і ваш Муссоліні. Друге набагато страшніше [1, с. 153]». Безумовно, Д'Аннунціо був суперечливою особистістю: і як письменник, і як політик, і як людина. Деякі речі, скажімо, винахід символіки та слоганів і риторики фашизму, невтручання під час перевороту і захоплення влади фашистами в Італії показують, як суттєво, а то й вирішально воля і талант однієї людини може впливати на культуру, політику, громадську думку і майбутнє цілої країни.

Розвиток системи світоглядних орієнтацій, як це не прикро визнавати, може набувати драматичного забарвлення, коли саме митці – представники найгуманістичнішої сфери людської діяльності – стають оповісниками антигуманізму. Італія пережила такий «культурний шок», коли Т. Марінетті та Г. Д'Аннунціо стали на бік фашистської диктатури Муссоліні. Це ще раз продемонструвало, з одного боку, певну хиткість теоретичних ідей як запобіжника реакційності, а з другого, утвердило італійців в певних захисних механізмах, якими все ж володіє гуманістичне світоставлення.

Література

1. Кормильцев И. Три жизни Габриеле Д'Аннунцио / И. Кормильцев // Иностранная литература. – 1999. – № 11. – С. 138–153.

УДК: 397. 5

Янковський С. В., кандидат філософських наук, доцент

ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО НАРАТИВУ АНКЕРСМІТА

Історичне пізнання представляє трансцендентальну форму інтелектуального досвіду спільноти. Епістемологія історії становить важливу частину соціальної філософії. Нею охоплюється широке коло гносеологічної та онтологічної проблематики. Проблема відповідності дійсності оповіданню ставилась в різні епохи, починаючи від Античної доби. На новітню акцептацію проблеми вплинули дискусії щодо ролі політичних ідеологій, значення історії в гуманітарних і соціальних науках, відкриття психоаналізу. Ними охоплюється коло епістемологічних проблем.

Гносеологічні питання:

Що таке історичне оповідання?

Структура історичного оповідання?

Яким чином історичне оповідання відкриває доступ до минулого?

Чи існує минуло поза оповіданням?

Категорії наративної логіки історичного оповідання?

Метод наративної логіки? Яким чином мова сприяє відтворенню минулого?

Онтологічна проблема наративної логіки: що означає минуле?

Серед численних підходів слід відзначити роботи, в яких постає проблема зв'язку онтологічної та семантичної структур в історичному оповіданні. Зазначені роботи презентують один із напрямків аналітичної філософської традиції, представлену працями Рассела, Вітгінштейна, Тарського, Гудмена, Поппера, Куайна, Давидсона, Рорті, Анкерсмита. Дослідники визначають їх спадкоємство по відношенню до кантіанської епістемології. Її характерною ознакою є виявлення апріорних і трансцендентних основ досвіду. З такої точки зору наративні елементи є виміром рівню раціоналізації суспільних відносин.

Теорія логіки історичного наратива Анкерсмита може бути представлена наступними тезами:

Філософія оповідання не складається із окремих висловлювань.

Історичне оповідання не складається із суми окремих висловлювань.

Історична реальність репрезентує минуле.

Епістемологія історичного оповідання має вирішувати проблему невизначеності історичних явищ та його сутності. Тому визначальною рисою історичного оповідання є його якісна ознака. Відмінність історичних оповідань в тому, що одне «краще», інше з них «гірше», проте кожне окреме і разом – вони не можуть бути вичерпним і відповідним стану речей, який покликаний відтворити.

В історичному оповіданні розмежувати атрибутивні і значущі висловлювання не можливо, оскільки складно розмежувати істинносте значення висловлювання від того відносного чого воно може бути істинним або хибним.

Історичні висловлювання – це метафори, які репрезентують погляд на певний об'єкт, який може вказувати загальний напрямок різноманітних (у тому числі політичних) дій.

Зв'язаність історичного оповідання і минулого є метафоричним відношенням «того, що репрезентується» і «того, хто репрезентує».

Таким чином, основою історичного оповідання є відношення людини і часу, який вміщує події. Історична хронологія має лише зовнішню форму послідовності подій. Зв'язані історичні події можуть відбуватися одночасно, вони можуть відбуватися в різні проміжки часу, вони можуть перериватися і поновлюватися.

Проблема критерію історичного оповідання. Історичне оповідання не може бути буквальним викладом минулого. Його правдивість в нетривіальному викладі минулого. Критерії справжньої оцінки історичного оповідання в розумінні його ризику, сміливості, переконливості.

Література

1. Анкерсмит Ф. Нарративная логика. Семантический анализ языка историков / Ф. Анкерсмит [пер. с английского]. – М.: Идея-Пресс, 2003 – 360с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XIII підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

04 лютого 2011 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
члена-кореспондента Філологічного товариства «Парнас» Афіньської академії,
члена-кореспондента Пелоританської академії
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2011

УДК 061.3 (063)
ББК 94.3я 431

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2011. – 408 с.

Друкується за ухвалою вченої ради Маріупольського державного університету (протокол № 4 від 29.12.2010)

Редакційна колегія:

Голова – Балабанов К.В., член-кореспондент НАПН України, доктор політичних наук, професор

Члени редколегії: Баймуратов М.О., д.ю.н., проф.; Безчотнікова С.В., д.філол.н., проф.; Брітченко Г.І., д.е.н., проф.; Булатова О.В., к.е.н., проф.; Бушаков В.А., д.філол.н., проф.; Волошин Ю.О., д.ю.н., проф.; Косенко Ю.М., к.пед.н., проф.; Оленіч Т.С., д.філос.н., проф.; Пономарьова І.С., д.і.н., проф.; Почепцов Г.Г., д.філол.н., проф.; Романцов В.М., д.і.н., проф.; Сабадаш Ю.С., д.культурології, проф.; Слющинський Б.В., д.соц.н., проф.; Соколова І.В., д.пед.н., проф.; Яремчук І.Г., д.е.н., проф.

Збірник містить матеріали XIII підсумкової (2010 р.) науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 04 лютого 2011 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні питання розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, літературознавства і культурології, філології, методики викладання, педагогіки та психології тощо.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***